

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Деница Горчилова
п.н.: 3.7 “Администрация и управление”, н.с. “Организация и управление извън сферата на материалното производство (Институции на гражданското общество)“
ВУ: катедра „Публична администрация“, УНСС

Относно: конкурс за доцент по п.н. 3.7 „Администрация и управление (Публичен мениджмънт)“ към катедра „Публична администрация“, СУ „Св. Климент Охридски“

1. Информация за конкурса

Конкурсът за академичната длъжност „доцент“ е обявен за нуждите на катедра „Публична администрация“ към Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед No. РД-38-491 / 22.08.2022 г. на Ректора на СУ.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва един кандидат – гл. ас. д-р Симеон Атанасов Петров. Както се вижда от предоставената автобиография, кандидатът е неразривно свързан с катедра „Публична администрация“ – отначало като обучаващ се бакалавър, магистър и доктор, а от 2011 – и като преподавател. Успоредно с това развива изключително активна проектна и консултантска дейност в областта на публичното управление; участва в издаването на научна периодика.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

По реда на чл. 24 (1) от Закона за развитие на академичния състав на Република България, следва да бъдат изпълнение следните условия:

1. Кандидатът да има ОНС „доктор“;
2. Не по-малко от 2 години да е заемал академичната длъжност „(главен) асистент“;
3. Да е представил публикуван монографичен труд;
4. Да отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3;
5. Да няма доказано плагиатство.

Изпълнение по точки 3.1., 3.2. и 3.5.

Изпълнението на първите две условия става видно от приложените документи. Кандидатът има ОНС „доктор“ в п.н. 3.3 „Политически науки (Публична администрация)“ със защитена дисертация на тема „Промяната на публичните политики. Европейска политика на заетост“ от 2015 г. (документ 3). Длъжността „главен асистент“ заема от същата 2015 г. (документ 4).

Доколкото ми е известно, д-р Симеон Петров няма доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените данни в научни трудове.

Изпълнение по точка 3.3. (публикуван монографичен труд)

Представеният **хабилитационен труд** на тема „Организациите с идеална цел – същност, роли, управление“ представляваше особен интерес за мен с оглед областта на моите научни търсения и натрупаният в областта над 25-годишен практически и преподавателски опит.

Изследването се отличава с редица достойнства. На първо място не може да не се отбележи изчерпателното познаване на множеството „първоизточници“ – теоретични текстове на автори от областта на философията, политологията, теорията на държавата, правото, икономиката – все ракурси, през които през последните две столетия се правят опити за теоретизиране на ролята и мястото на организираната/институционализирана гражданска активност. Симеон Петров не просто е успял да обхване този масив от източници, но и да осмисли връзките и противоречията в него.

Приветствам терминологичния избор за назоваване на тези структури, поставен още в заглавието. Наричани по-често „неправителствени“ или „нестопански“, тези все по-активно участващи в разрешаването на съвременни български проблеми структури, очевидно не осъзнават методологическите проблеми в това са назовават себе си, казвайки какво не са. Терминът „организации с идеална цел“ е далеч по-адекватен, тъй като е позитивен и поставя в центъра на вниманието тяхната най-отличителна черта – посветеността на каузи и работата по цели, различни от властта или печалбата.

Особено ценни са размишленията относно остарялото секторно мислене спрямо обществата. Д-р Петров не просто теоретизира особеностите и мястото на гражданските структури, но и отделя внимание на все по-умножаващите се сиви зони между секторите, които трудно се поддават на каталогизиране или класифициране. В това отношение практиката далеч изпреварва теорията не само у нас, но и в целия демократичен свят.

Гражданското общество и гражданския сектор са изследвани в конотации с множество близки и/или сходни концепции – комунитаризъм, социален капитал, общностно развитие и др. В настоящия хабилитационен труд за особено ценно намирам изследването на връзките с публичното управление, публичните политики и генерирането на публична стойност.

Не мога напълно да се съглася с изразената от автора във въведението теза, че разработката не решава управленски проблеми на гражданските организации и че тя не е учебник по тяхното управление. Доколкото не слиза на нивото на конкретни управленски техники, вероятно това е така. Но от друга страна, доброто управление на организациите с идеална цел изисква ясното разпознаване на техните специфики, приложимостта на концепции от бизнес-управлението и от публичното управление, разбиране за особената роля на доброволчеството – все теми, които са ясно поставени в логиката на текста и изяснени с четивен и достъпен за различни читатели език.

Хабилитационният труд представя своя автор като изключително високо подготвен на теоретично ниво (съществуващи концепции и техните предимства и

недостатъци; връзки и противоречия между теоретичните виждания; полезността им за съвременната практика), добре познаващ проблемите на българския граждански сектор от началото на ХХІ век и умеещ да поднесе с точен и увлекателен изказ своите виждания.

За мен малко спорен остава въпросът дали това е класически монографичен труд. Текстът по-скоро представлява една дълбоко развита „изследователска програма“. Той набелязва големите теоретични зони, всяка от които би могла да бъде развита в самостоятелно монографично проучване. Успоредно с това големи сегменти от текста (поради яснотата, прецизността на езика и дадените примери) могат да бъдат използвани като учебна литература в дисциплини, свързани с гражданския сектор в различни бакалавърски и магистърски програми.

Ако все пак се придържаме към разбирането, че монографията е (по гръцкото *μόνος* - „един“ и *γράφειν* – пиша) методично и цялостно произведение, проблемът всъщност произтича от многоликия характер на обекта на изследването, а именно – организациите с идеална цел.

По отношение на конкретната разработка, нямам съмнение, че тя е уникална за българската научна литература и напълно изпълнява условието да бъде приета като хабилитационен труд.

Изпълнение по точка 3.4. (минимални национални изисквания)

Минималните национални изисквания съдържат две отчетливи подгрупи от показатели – наукометрични и такива, свързани с преподавателската дейност.

3.4.1. Научните търсения и постижения на кандидата в конкурса намират изражение в достатъчно като количество и качество публикации.

Основата се изгражда от *хабилитационния труд* на гл.ас. Симеон Петров, който беше подробно коментиран по-горе в изпълнението на изискванията по точка 3.3.

От общо 25 свои научни публикации, кандидатът избира да представи за целите на конкурса 17, като с най-голяма тежест са *студиите* – общо 12. Тяхната тематика обхваща проблематика на публичното управление, различни аспекти на публичните политики, проблеми на местната власт, обществената роля на някои типове граждански организации, политиката на заетост. Съвсем естествено, преобладава публикуването на свързани със СУ издания – сборници от конференции, юбилейни сборници и списанието „Публични политики.bg“. Препоръка към кандидата е да търси още по-широк кръг от възможности, за да популяризира резултатите от своите научни търсения. Част от определените като студии текстове по-скоро имат характеристиките на научна статия, но това не намалява качествата им.

Кандидатът отчита още една глава от книга, разработена в съавторство и публикувана в чужбина; една статия в сборник от конференция и една статия в научно списание.

Като цяло публикационната активност на гл.ас. Петров съответства на областта на обявения конкурс, добре представя областите на неговите научни

търсения и се отличава със задълбоченост на работата и високо качество на постигнатите резултати.

Научни публикации на Симеон Петров (9 разработки, 3 от които – в съавторство) са *цитирани* общо 23 пъти от източници в страната и чужбина. За целите на конкурса са подбрани общо 4 публикации (3 авторски и 1 в съавторство), които са цитирани общо 6 пъти от 2015 г. насам – 1 път в реферирано/индексирано издание, 1 път в нереперирано научно списание и 4 пъти в монографии или колективни томове с научно рецензиране. Броят установени цитати потвърждава разпознаваемостта на автора в научните среди.

Д-р Петров е *член на редколегията* на електронно списание „Публични политики.bg“ и същевременно координира оперативно публикуването на изданието и поддържа сайта му. Той е канен и за рецензент в редица международно признати списания.

Прави впечатление изключително активната работа на Симеон Петров на *проектен принцип*. За периода 2008-22 г. той е участвал в общо 23 проекта, разработвани на университетско, местно и национално равнище. В 5 от тези проекти той е изпълнявал и функциите на координатор или администратор. Наред с натрупването на полезен практически опит, това е добър атестат за способността му да прилага на практика познати от университетските аудитории концепции, както и да осъществява трансфер в обратната посока – от актуални проблеми на практиката към теоретично осмисляне и решаване. Поради това не е изненада и способността му да разработва казуси и задачи, с които да обогатява преподаването по водени от него лекции и упражнения.

3.4.2. По отношение на подгрупата на показатели, свързани с **учебно-преподавателска дейност**, д-р Петров е предоставил справка за периода 2016/17 – 2020/21 учебни години със средна учебна заетост от 1318 ч. на година, от които 497 ч. аудиторна заетост. Той преподава като титуляр или асистент в множество учебни дисциплини в бакалавърски и магистърски програми на Философски факултет. В тази връзка той е участвал при *въвеждането на нови лекционни курсове* (вкл. електронно базирани) и е разработил и въвел *новаторски методи на преподаване*. Кандидатът в конкурса няма успешно защитили под негово ръководство докторанти, но отчита активна работа с дипломанти.

Д-р Петров е съавтор на едно *учебно помагало* („Теория на управлението в публичната сфера“ от 2020 г., разработено съвместно с проф. Т. Танев). Включените в него практически задачи, казуси и други дидактически материали подпомагат активното преподаване в множество учебни курсове, изучавани от студентите към специалностите на катедрата.

В обобщение може да се каже, че кандидатът **демонстрира висока подготвеност за заемане на академичната длъжност „доцент“ по отношение на свързаните с нея преподавателски ангажименти.**

4. Оценка на основните научни и научно-приложни приноси

В приложените документи д-р Петров посочва пет научни приноса:

- 1) Оригинални изследвания на гражданския сектор и съставлящите го организации.
- 2) Изясняване на ролята на гражданския сектор в публичното управление.
- 3) Иновативна работа върху факторите за промяна в публичните политики.
- 4) Разработен модел за изследване на промяната в публичните политики.
- 5) Обогаляване на теорията на публичното управление и публичния мениджмънт.

Доколкото моята област на изследване е свързана с гражданския сектор, приемам приноси 3-5 въз основа на разработките и декларацията на автора. Не се съмнявам, че останалите членове на уважаемото жури ще имат далеч по-задълбочен поглед върху тях.

Приемам изцяло първия и втория принос, които са добре проявени в хабилизационния труд. В българската научна литература през последните две десетилетия темата за организациите на гражданското общество постепенно си пробива път, но по-голямата част от публикациите са на много специфично ниво (вид организация на гражданското общество, регионален проблем, аспект на управлението, проблеми с набирането на средства и т.н.). Изгражда се и корпус от "справочна" литература - предимно наръчници, разработени за конкретни проекти. Теоретичните и концептуалните прозрения все още са изключителна рядкост и мога спокойно да потвърдя, че хабилизационният труд на д-р Петров запълва една празнина в литературата. За достойнствата на текста вече говорих в раздел 3.3.

5. Основни препоръки

След като се запознах детайлно с научната и преподавателска работа на кандидата в конкурса гл.ас. д-р Симеон Петров, бих могла да му отправя няколко препоръки за следващите стъпки в развитието му.

На първо място натрупаният от него преподавателски и практически (свързан с проекти) опит трябва да се „капитализира“ чрез създаването на съвременна учебно-методична литература – учебници или структурирано съдържание за обучителни платформи. Такава липсва в нужното разнообразие и обем, особено в областта на монографичното му изследване. Тематиката за структурите на гражданското общество и тяхната съвременна роля в България все още не е обект на специализирано висше образование, а наличната учебна литература е плод на работата на единици автори.

На второ място, естествена следваща стъпка е излизането извън рамките на публикационната активност на СУ и по-сериозното представяне на научни текстове (доклади, статии, студии) и в издания на други научно-изследователски институции от страната и чужбина.

На последно място, огромният обем работа по проекти е нормално да се пренесе и на международната арена и очаквам включването на Симеон Петров в наднационални екипи, работещи в изследваните от него области.

6. Заключение

Вследствие на преглед на предоставената документация, справки и достъпни публикации, изразявам становището, че кандидатът Симеон Петров отговаря на минималните национални изисквания (чл. 26 и чл. 24 от ЗААСРБ).

Препоръчвам на уважаемото научно жури да **потвърди съответствието на гл. ас. д-р Симеон Атанасов Петров за заемане на академичната длъжност „доцент“** по п.н. 3.7 „Администрация и управление (Публичен мениджмънт)“ и да предложи на Факултетния съвет на Философски факултет на СУ да вземе решение за избор.

Подпис:

доц. д-р Деница Горчилова

17 ноември 2022 г.